

KNR-imi aallakaatitassiornermi ileqqorissaarneq

KNR-imi aallakaatitassiornermi ileqqorissaarneq - aallakaatitassiornermi ileqqorissaarnissamut, pitsaasumillu tusagassiutilerinissami ileqqorissaarnissamut malittarisassat

KNR-ip inuiaqatigiinnut sullissisussaataitaneranut atatillugu killiligaanani oqaaseqarsinnaatitaanermut paasissutissiinnaatitaanermullu soqutiginninnissaa tunngaviuvoq, tamatumani inuit ataasiakkaat suliffimmi avataatigut inuuneqarsinnaatitaaneritut, inuiaqatigiillu pisunik malinnaatinnegarnissaminnik, tamanullu soqutigineqarsinnaasunik ilisimatinneqartarnissaminnik pisariaqartitsineritut tunngatillugu inatsisitigut atuuttutigut qulakkeerneqarsimasut tunngaviupput. Tamanna tunuliaqutaralugu ataasiakkaanut tunngassuteqartut, inuiaqatigiit pisariaqartitsineritut KNR tamatigut oqimaaqatigiissitsilluni naliliisassaaq.

Tassunga atatillugu ukiukitsut timikkut, tarnikkut ileqqorissaarnissakkulluunniit ineriartoreritut annertuumik akornusiinnaasunik, matumani pingaartumik atoqatigiittunik nakuusernilluunniit aallakaatitsisoqartannginnissaa KNR-ip nakkutigissavaa.

Aallakaatitassiornermi ileqqorissaarnissamut, pitsaasumillu tusagassiutilerinissami ileqqorissaarnissamut tunngatillugu immikkoortut tullinnguuttut, KNR-imi ulluinnarni sulinermi aqqissuinermi malittarisassatut isigineqassapput:

Peqataasussanik isumaqatigiissuteqarneq

Peqataasut tassaapput, aallakaatitassiami oqaaseqaratik peqataaginnaratik aallakaatitassiami oqaaseqartarlutik peqataasut.

KNR-ip aallakaatitassiaanut peqataasut, aallakaatitassiamut peqataaffigisaminnut atatillugu tunngaviatigut piumasaqaatinut paasinnilluarsimanissaat KNR-ip pingaartippaa. Piumasaqaatit peqataasunit paasineqarsimanissaat KNR-imi atorfillit akisussaaffigaat.

Isumaqatigiissutip pineqartup ilusaa imarisaalu aallakaatitassiap pitsaassusissaanut, peqataasussallu tusagassiutitut tamanut annguttartunut peqataasarnermi sungiussisimannissaa soorunalimi tunngaviussapput. Aallakaatitassiat aallakaatinnegartut kingunerisinaasaannik nalilersuissalluni KNR-ip tamatigut suliassaraa. Matumani pingaartumik peqataasumut, oqaaseqaatimi kingunerisinaasaannik paasisimasaqarnissaannik naatsorsuutigineqarsinnaanngitsumut attaveqarnissaaq pingaartumik atuuppoq.

Meeqqat inuusuttulluunniit ilanngutassiani peqataatillugit, KNR immikkut ittumik eqqum-maarinnissaaq, apeqqarissaarnerlu mianerineqartariaqartunik imaqartillugu, immiussinissaq sioqqullugu angajoqqaat/angajoqqaatut akisussaatitaasut akuersitinneqaaqqaartassapput. Immiussinermi meeraq immikkut ittunik paasissutissiitillugu, aallakaatitassiap avammut saqqummiutinnginnerani akuersissummik pissarsisoqaaqqaartariaqarnerseq, aallakaatitassi-ormermi suleqataasup aamma nalilersussavaa. KNR-ip aallakaatitassiaani inuit sanngiitsut immikkulluunniit eqqugaasimasut peqataatillugit, aallakaatitassiornermi ileqqorissaarnissaq taamatulli atuuppoq.

Aallakaatitassiornissami sammineqartussaq, sumullu attuumassuteqarnerseq pillugit KNR-ip aallakaatitassiaanut peqataasut ilisimatinneqarsinnaatitaapput. Taamaakkaluartoq immikkut pisoqartillugu, assersuutigalugu tamat soqutigisaannut tunngassuteqarlutik pissutsinik isornartorsiorneqarsinnaasunik saqqummiussinissami, tunngavissaq tamanna avaqqun-neqarsinnaavoq.

Inuit tatigalugit attaveqarfiit pineqartillugit immikkut illuinnartumik pisoqartillugu, KNR taamaallaat kinaassutsimik isertuussisunik peqataatitsisinnaavoq. Assersuutigalugu peqataasup inuunera, isumannaassuia atugarissaarneralu eqqarsaatigineqarsinnaaput. Kina-assutsimik isertuussisoqartillugu peqataasup kinaassusianik KNR ilisimannissaaq, pisunilu ataasiakkaani kinaassutsimik isertuussinissat pisortamit akuerineqarsimassapput. Malittari-sassat taakku malinneqartillugit, immiussineq naammassineqareersaq peqataasup aalla-kaatitassiamut peqataasimanerminik tunuartitsisinnaanngilaq.

Filmiliutinik mikrofoninillu toqqorsilluni immiussineq

Filmiliutinik mikrofoninillu toqqorsillutik KNR-imi atorfillit immiussisinnaapput aatsaat:

- inummut inunnulluunniit filmiliutinik mikrofoninillu toqqorsilluni immiunneqartunut sanilliullugu oqaluttuassaq tamanut soqutiginaateqarpat – imaluunniit
- tusagassiutilerinermi pisariaqartumik uppernarsaatissaq allatigut pissarsiarineqarsin-naanngippat.

Matumani aamma pinerit tamaasa qaninnertut pisortarisaq immiussinissamut siumoortumik akuersissuteqarsimassaaq. Tamatuma saniatigut toqqorsilluni immiussat aallakaatitassior-nermi qanoq saqqummiunneqassanersut, malitsigisaanik pisortaq akuersissuteqassaaq.

Toqqorsilluni immiussanik atuinissami, toqqorsilluni immiussisimanermi peqataasut al-laqqunneqarsinnaanngitsumik aallaavittut akuersiteqqaarlugit atorneqarsinnaapput.

KNR aallakaatitassiornermini, ataasiakkaat naleqqutinngitsumik pineqaratarsinnaanerintut illersussavai. Taamaattumik immikkut ittumik pisoqartillugu aamma assitanik ersarlutsitsiso-qarsinnaallunilu nipinik allanngortitsisoqarsinnaasarpoq. Isertorluni immiussinermi malittari-

sassanut naapertuuttumik aatsaat oqarasuaatikkut oqaloqatigiittunik avammut saqqummi-
ussisoqarsinnaavoq. Immiussa q tunngaviatigut paasisassarsiornissamuinnaq atugassiaasima-
soq, toqqorsilluni mikrofonit ut isigineqanngilaq.

Immiussanut/assinut toqqorsivik

KNR-ip immiussanut/assinut toqqorsivianit aallakaatitsisoqartillugu, qanga immiussaasi-
masunik aallakaatitsisoqarnera ersarittassaaq. Pingaartumik nutaarsiassanik aallakaatitsiso-
qartillugu, toqqorsivimmit aallakaatitsisoqarnersoq paatsuungassutigineqarsinnaavoq. Paa-
tsuuisinnaanerit pinngitsoortinniarlugit, toqqorsivimmit immiussanik assinilluunniit tigulaa-
risoqarnera tunngaviusumik skærmimi allassimasariaqarpoq. Ilutigalugu allanut tunngas-
sutilinnut assiliartaliiniarluni, siunertanut allanut atugaasimasunik toqqorsivimmit atuisoqar-
tillugu immikkut sissuertoqartassaaq. Mianerineqartariaqartut immikkut isiginiarneqartas-
sapput – assersuutigalugu inuit imerajuttutut, ikiaroortartutut napparsimasutulluunniit
peqataasimasut. Imaassinnaavoq taakku inuunerminni ingerlariaqqissimallutik atornerlui-
nerminnik napparsimanerminnilluunniit aniguisimallutik, immiussaasimasuni saqqummernis-
saminnut kissaateqanngitsut.

Aallakaatitseqqinnerit

Aallakaatitseqqinnerni tullinnguuttut eqqarsaatigineqartariaqarput:

- a) aallakaatitassiaq immikkut isumaliutigilluarnissamut eqqarsaatigilluarnissamulluunniit
aqqutissiuussilluni mianerineqartariaqartunik paasisutissaqarnersoq samminninersorluun-
niit?
- b) tassunga tunngassuteqarluni nutaamik pisoqartillugu aallakaatitseqqittoqarnersoq, tas-
sungalu atatillugu iliuuseqartariaqarneranik kinguneqarsinnaanersooq?
- c) Piffissap ingerlanerani nutaamik pisoqarsimanera patsisaalluni pineqartumit attuumas-
suteqartuniilluunniit oqaaseqaatinik nutaanik pissarsisoqartariaqarnersoq?
- d) aallakaatitseqqinnissami pineqartoq/attuumassuteqartut aallakaatitseqqinnissaaq pillugu
ilisimatinneqassappat?

Atortussanik tunniussineq

Immiussat assilluunniit assilineri aallakaatinneqareersimasut nammineq atugassianngorlugit
tunineqarsinnaapput. Taamatut tunniussinissami KNR-ip Toqqorsiviata ingerlattassavaa, ilu-

tigalugulu pisinnaatitsissutinut tunngasut aamma eqqarsaatigisassallugit. Assilinernik tunni-
 ussinissami kinaassutsimik isertuussinissami, suliffiullu avataatigut inuunermik akornu-
 sersueqqusaannginneq pillugu malittarisassat malinneqarnissaat aamma piumasaqaataavoq.

Taamaakkaluartoq suli avammut saqqummiunneqarsimangitsunik KNR-i tunnius-
 seqqusaanngilaq. Tunniussisoqarnissaanik piumasaqaatitalerlugu pisortanit (politiinit unner-
 luussisuutitaasunilluunniit) saaffiginnissutit, KNR-ip pisortaaneranut innersuunneqartassap-
 put.

Naqqiuteqarneq

Kukkunerit piviusut KNR-ip naqqiuteqarfigisarpai.

Inunnut ataasiakkaanut suliffeqarfinnilluunniit akornusiisinnaasunik paasissutissanik ilumu-
 unngitsunik KNR-i saqqummiussisimappat, tusagassiut paasissutissanik ilumuunngitsunik
 saqqummiussivigineqarsimasoq aqqutigalugu kukkuneq piaartumik naqqiuteqarfigineqas-
 saaq. Naqqiuteqarnissaq qaninnertut pisortarisamit akuerineqarsimassaaq.

Naapertuilluartuliorneq

Isornartorsiunerit saassussinerillu akerlilernerqarsimasariaqarput, taamaattumillu aallaavit-
 tut akissutit ataqatigiissinneqarsimasariaqarlutillu assinganik isigineqartariaqarput.

Paasissutissat kikkunnulluunniit ajoqusiisinnaasut, kanngunarsaasinnaasut narrujuummisitsi-
 sinnaasulluunniit avammut saqqummiunneqannginnerini, siullertut pineqartumut saqqum-
 miunneqarnerisigut misilinneqaqqaartariaqarput.

Kinaassutsimik isertuussilluni kinaassutsimik allanngineq

Aallakaatitassiornermut atatillugu kinaassutsimik isertuussilluni kinaassutsimik atorfiluup
 allannguinissaani, filmiliutinik mikrofoninillu toqqorsilluni immiussinermi malittarisassat
 matumani aamma atuupput. Sulianut eqqartuussisutigoortunut apeqqusiisunngortitsiniarlu-
 ni, uppersaatit ilumuunngitsunik aamma atuisoqaqqusaanngilaq.

Suliamut attuumassuteqarneq

Sulianut ataasiakkaanut allanulluunniit tunngassuteqartillugu, suliamut attuumassuteqarnermik ajornartorsiuteqarsinnaanersoq KNR-imi atorfillit eqqarsaatigeqqaartuaannassavaat. Assersuutigalugu sammisamut imaluunniit sammisamut atatillugu suliffeqarfimmut tunngatillugu sulisoq inuttut, aningaasaqarnikkut politikikkulluunniit annertuumik soqutigisaqarnera pineqarsinnaapput. Soqutigisanut tunngatillugu assortuuttoqartillugu qaninnertut pisortarisaq peqatigalugu isumannaarneqassapput.

Inuit tatigalugit attaveqarfiit

KNR-ip inuit tatigalugit attaveqarfiini tunngaviusumik illersortarpai.

Avammut saqqummiunneqarsimannngitsunik KNR-imi atorfillit ilisimannittutut nassuiaateqartussaataangillat:

- a) paasisat kimit pissarsiarineqarsimanersut, kinaluunniit assiliisimanersoq allatigulluunniit assimik saqqummiisimanersoq.
- b) peqataasup kinaassutsimi avammut saqqummiunneqarani peqataanissaminik akuersisuteqarsimasup kinaassusaa.

Inatsisinilli unioqquutitsisimasoqartillugu ukiuni sisamani amerlanerusuniluunniit pineqaatisinneqarsimasunut inissiisarfimmiisinneqarnissamik kinguneqarsinnaasunut sulianut tunngatillugu ilisimasaqalersimalluni aallakaatitsisimanermi, aallakaatitsisimannnginnermiluunniit atorfillit ilisimannittutut uppersarsaasinnaatitaaneri matumani pineqanngillat. Pillaatissap nalilerniarneqarnissaanut ilimagisat aalajangiisuugani, pillaatissaatitaasut killingat aalajangiisuvoq.

Ilisimannittutut uppersarsaasiisoqassatillugu, uppersarsaaneq suliap naammassineqarnissanut sunniuteqassasoq ilimagineqartariaqarpoq. Inuit tatigalugit attaveqarfiit illersorneqarnissaannit, suliap naammassineqarnissaa assortorneqarsinnaanngitsumik pingaartinneqassaaq.

Inuit tatigalugit attaveqarfiit KNR-ip tunngaviatigut uparuarsinnaavai. Pingaartumik oqaatigisaq nammineq soqutigisanut tunngassuteqarsinnaappat, allanilluunniit akornusiinissamik siunertaqarsimappat.

Inuit tatigalugit attaveqarfiit KNR-ip ajunngitsorsiasaqaartinneq ajorpai, aallakaatitassiornissamili atugassanik inunnik immikkut ilisimasalinnik immikkut ittumik killilimmillu KNR atorfinitsitsinnaavoq. Taamatulli atorfinitsitsisoqartillugu KNR-ip kiffaanngissuseqarnera, inuullu suliamut attuumassuteqarnera apeqquserneqaaqusaanngillat.

Suliffiup avataatigut eqqissilluni inuuneq

KNR akuerineqarsimatinnani, suliffiup avataatigut inuit inuunerinik akornusersueqqusaanngilaq. Matumunnga atatillugu "akuerineqarsimatinnani" nalinginnaasumik ima paasineqasaaq, akuersissummik tunniussisoqarsimanngitsoq, ataasiakkaallu eqqarsaatigalugit paasisutissat inuiaqatigiinnut saqqummiunneqarnissaannut annertuumik soqutiginaateqanngitsut. Nalornisoqartillugu qaninnertut pisortarisaq attavigineqartuaannassaaq.

Tamatuma saniatigut ataasiakkaat pillugit tusaamasat KNR-imi atorfillit mianersuuttassavaat. Tusaamasat aatsaat tamanit tusaamaneqarpata, siullertut tusaamasap ilumuussusia ilumuunngissusialuunniit uppersinariarlugu, inuup pineqartup saaffigeqqaarneratigut annerusumik iliuuseqarfigissanerlugu aaqqissuisoqarfimmiut eqqarsaatigisinnaavaat. Aappaattut tusaamasaq ilumoornersoq paasiumallugu pisortaqrarfiit pineqartut paasiniaaffigineqarsinnaapput.

Nalornisoqartillugu qaninnertut pisortarisaq attavigineqartuaannassaaq.

KNR-imi atorfillit allakkat isertuunneqartut ataqqissavaat, akuerineqarsimatinnatillugu allakkap imaluunniit nalunaarutit matoqqasut nalunaarsukkalluunniit imaannik atuaasinnaatitaanngillat, soorluttaaq sulisoq peqataatinnagu inimi matoqqasumi imaluunniit oqarasuaattikkut oqaloqatigiinnermi oqaatigineqartunik immiusseqqusaanatillu tusarnaqqusaanngitsut.

Inuup suliffiup avataatigut eqqissilluni inuuneranut tunngassuteqarlutik nalunaarutininik assinilluunniit KNR-imi atorfillit akuerineqartigatig ingelratitseqqeqqusaanngillat, soorluttaaq naak tamanit ornigarfigineqartuni immiussisoqarsimagaluartoq tamanut saqqummiunneqannginnissaa piumasarineqarsimappat, pineqartup assiinik saqqummiusseqqusaanngitsut.

Nalinginnaasumik tamat soqutigisaannut tunngassuteqarluni tamanut saqqummiunneqarnissaa pineqartinnagu, inuup suliffiup avataatigut eqqissilluni inuuneranut akornusiisinnalutik nalunaarutit pinngitsoortinneqassapput.

Immiussat toqumik, napparsimanernik ajutoornernilluunniit takutitsisut, tamat paasinaqarsinnaatitaanersut pineqartullu eqqarsaatigilluaqqaarlugit aatsaat tamanut saqqummiunneqarsinnaapput – matumani pinerluuteqarsimanermit ilisimannittut, ilaqutaasut eqqugaasullu ilanngullugit. Taamatulli katittut, atoqatigiinnermut tunngasut, aappariinnermut tunngasut il.il. ipput.

Imminorneq

Assersuutigalugu imminorneq pillugu pisimasunik aallakaatitsinermi, pisorluunniit aalajangersimasoq pillugu immikkut patsiseqarluni imminorerup oqaatigineqartariaqarnissaa eqqaassanngikkaanni, immimornernik imminoriarnernilluunniit KNR avammut saqqummiuseqquusaanngilaq.

Privatit

KNR-imi atorfillit akuerineqarsimatinnatik privatitut iseqquusaanngillat, piumaffigineqarnermikkullu privatimit qimagutissallutik.

Nunap immikkoortortaani illuutiniluunniit nalinginnaasumik kikkut tamat iserfigisinnaann-gisaanni piginnittoq akisussaasorluunniit akuersiteqqaartinnagu immiussisoqquusaanngilaq. Matumani nunap immikkoortortai privatit, tamangajannulluunniit ammasut soorlu atuarfinni anitsiartarfissuit timersoqatigiiffiillu taamatorluinnaq malittarisassaqrput.

Aaqqissuineq

Killiligaanani oqaaseqarsinnaatitaaneq qulakkeerniarlugu KNR aaqqissuisussaataavoq. Imaappoq:

a) apeqqarissaarneq killorneqarani aallakaatinneqarnissaanik peqataasut sioqqutsisumik kingornaluunniit piumasaqaataannik KNR malinnissanngitsoq. Taamaattoqassappat, apeqqarissaarnermi piumasaqaataasut tamanut saqqummiunneqassanersut eqqarsaatigilluarneqassaaq.

b) apeqqarissaarneq killorneqarsimasoq, aallakaatitassarluunniit aallakaatinneqartinnagu aallataatitassiassaq akuerineqqaarnissaanik peqataasunit piumasaqaatit KNR-ip nalinginnaasumik malissanngikkai.

Pisuusaartitsineq

Avammut saqqummiunneqartup assitalernissaanut assit naammanngippata, pisimasoq pillugu pisuusaartitsinissaq pisariaqalersinnaavoq. KNR pisuusaartitsitillugu malittarisassat tullinguuttut malinneqassapput:

a) Pisuusaartitsisoqartillugu pisuusaartitsinerup aallartinneranit naanissaata tungaanut pisuusaartitsisoqarnera pillugu nalunaarut skærmikkut tunngaviusumik saqqumitinneqartassaaq. Radiokkut aallakaatitsinermi isuusaartitsisoqartillugu, pisuusaartitsisoqarnera radiokkut ersarissumik oqaatigineqartassaaq.

b) Pisuusaartitsinermi pisimasuvik issuarneqartassaaq. Eqqoriaasoqartillugu isummiussigal-lartoqartilluguluunnit, tamanna ersarissumik oqaatigineqanngikkuni allanneqarsimassaaq.

Eqqartuussutinik tusagassiineq

Pinerluutinik avammut saqqummiussinermi, annertuumik qajassuussilluni oqaasertaliisoqar-tassaaq. Tusagassiutitigut KNR siumoortumik pisuutitsinnginnissaa pillugu pisuutinneqartu-nik eqqartuussivik aalajangiisittarnissaa pingaaruteqarpoq.

Matumani eqqartuussivimmi suliap naammassineqarnissaanut akornusiisinnaasunik avam-mut saqqummiussisoqartannginnissaa, KNR-imi atorfillit eqqummaariffigissavaat.

Suliassiisutini pillaatissartalinni tamani illersuisoq assigalugu politiit unnerluussisussaati-taasullu killiffissuisimanersut KNR-ip eqqummaariffigissavaa.

Suliassiisut pillaatissartalik avammut saqqummiunneqarsimatillugu, suliap naammassi-neqarnera pillugu imaqarniliap saqqummiunneqarnissaa KNR-ip anguniassavaa. Matumani unnerluussut taamaatinneqarsimagaluarpalluunniit, pinngitsuutitsisoqaraluarpalluunniit eqqartuussivimmilu aalajangiisoqaraluarpaalluunniit suliap naammassineqarnera pillugu imaqarniliaq saqqummiunneqartassaaq.

Kinaassutsimik saqqummiineq

Nutaarsiassaq pingaassutsimikkut inuiaqatigiinnullu soqutiginaateqarpat, inuit annertuumik pinerluuteqarsimasutut unnerluutigineqartut aqqi avammut saqqummiunneqarsinnaapput.

Inuit pasineqarlutik unnerluussaangitsut, tunngaviatigut aqqi avammut saqqummiun-neqaqqusaanngillat. Pisortani atorfeqarlutik nuimasut pinerluuteqarsimasutut inatsisinillu unioqutitsisimasutut pasineqartut, nalinginnaasumik aqqi avammut saqqummiunneqarsin-naasarpur – pingaartumik inatsisinik unioqutitsisimaneq pineqartup atorfianut tunngas-suteqarsimappat.

Nutaarsiassaq pingaassutsimikkut inuiaqatigiinnullu soqutiginaateqarpat, unnerluussut eqqartuussutigineqareerpat pineqartup aqqa assialu avammut saqqummiunneqarsin-naanngortarput.

Eqqartuussivimmi sulianik saqqummiussinissami, kinaassutsimik avammut saqqummiussiso-qannginnissaanik piunasaqaateqartoqarnerisooq KNR-ip misissussallugu pisussaaitaavoq.

Immikkut ittumik pingaaruteqartinnagu, pineqaatissinneqartup inuiattut naggua, najugaa upperisaaluunniit avammut saqqummiunneqaqqusaanngillat.